کوروش احمدی، عضو سابق نمایندگی ایران در سازمان ملل در گفت‌وگو با «شرق» اخراج بولتون را بررسی کرد

سیاست خارجی ترامپ شخصی‌تر شده است

زینب اسماعیلی: سرانجام جان بولتون نیز به فهرست طولانی برکنارشده‌های دولت ترامپ اضافه شد. بعد از امثال رکس تیلرسون، وزیر خارجه و جیمز متیس، وزیر دفاع، مشاور امنیت ملی و جنگ‌طلب معروف واشنگتن نیز با رویکرد سیاست خارجی دونالد ترامپ به اختلاف رسید و حکم خروج را از او گرفت. رویکرد مشهور او در ترجیح گزینه‌های خصمانه و نظامی به گزینه‌های دیپلماتیک از یک‌سو و تمایل آشکار و قدیمی‌اش به تحریم و حتی درگیری نظامی با ایران از سوی دیگر باعث شد خبر اخراج او بسیاری را به گمانه‌زنی درباره رویکرد کاخ سفید ترامپ در قبال ایران در ادامه راه بیندازد؛ به‌خصوص روابط نزدیک و قدیمی او با منافقین در این زمینه حائز توجه بود. او حتی در اجلاس سال گذشته این سازمان تروریستی، وعده داده بود که پیش از سال ۲۰۱۹ با اعضای این سازمان در تهران اجلاس بعدی را برگزار خواهد کرد و نظام جمهوری اسلامی چهلمین سالگرد خود را نخواهد دید! دراین‌باره و درباره احتمالات پیش‌رو در چالش‌های بین ایران و آمریکا با کوروش احمدی، تحلیلگر ارشد سیاست خارجی گفت‌وگویی داشته‌ایم. احمدی، دیپلماتی است که سال‌ها در نهاد نمایندگی ایران در سازمان ملل مشغول به کار بوده است.

بالاخره بولتون از تیم ترامپ کنار گذاشته شد. شما علت‌های اصلی این اخراج را در چه می‌دانید؟

روشن است. بولتون مواضعی متفاوت با مواضع ترامپ داشت؛ به این معنی که در ارتباط با اغلب مسائل جاری سیاست خارجی آمریکا تندروتر از ترامپ بود. این اختلاف در مواضع به نحو فزاینده‌ای در چند ماه اخیر رو به افزایش داشت و در حال آشکارشدن بود. ظاهرا بولتون به تعبیر خودش با «توافقات غیرعاقلانه» با دشمنان آمریکا مخالف بود و ترامپ که در چارچوب قول‌های انتخاباتی‌اش در پی اجتناب از جنگ و کاهش حضور نظامی آمریکا در کشورهای خارجی است، راهی جز اعمال فشارهای غیرنظامی و نیل به توافق از طریق این فشارها نمی‌بیند. بنابراین هدف نهایی ترامپ که توافق با دشمنان است با هدف بولتون که به‌زانودرآوردن مخالفان و استفاده از نیروی نظامی در صورت لزوم است، در تقابل قرار گرفتند. این تقابل در ارتباط با توافق با طالبان و ملاقات با سران آنها اوج گرفت و ظاهرا درز اخباری توسط بولتون مبنی‌بر مخالفتش با توافق با طالبان و ملاقات با سران آنها پر کاهی بود که نهایتا کمر شتر را شکست. ترامپ طی چند ماه اخیر علنا نشان داده بود که با بولتون اختلاف‌نظر دارد، از جمله یک‌بار گفت: «اگر دست جان بود، ما الان درگیر چهار جنگ جدید بودیم».

چقدر موضوع ایران در این اخراج تأثیر داشت؟ آیا این را می‌توان به معنای تعدیل سیاست دولت ترامپ در مورد ایران دانست؟

ایران نیز در کنار افغانستان، ونزوئلا، روسیه و کره شمالی یکی از چند موضوعی است که بولتون و ترامپ در مورد آن اختلاف داشتند. مسلم است که بولتون با اصرار ترامپ برای مذاکره با ایران بدون پیش‌شرط مخالف بود. او در گذشته همیشه بر لزوم اقدام برای «تغییر رژیم» در ایران و بمباران ایران تأکید کرده بود. بعید می‌دانم به‌خاطر صرف خروج بولتون از گردونه بتوان از تغییر یا تعدیل سیاست همیشگی ترامپ در مورد ایران

عکس: رئوفه رستمی

سخن گفت. در ماه‌های اخیر که اختلافات بولتون با ترامپ بیش از پیش آشکار می‌شد، همچنین نشانه‌های فزاینده‌ای مبنی‌بر مسلط‌بودن شخص ترامپ بر روند تصمیم‌گیری‌ها نیز دیده می‌شد. ترامپ به دفعات ثابت کرده که نقش اصلی را در تصمیم‌گیری دارد. حتی در مواردی اعضای اصلی تیم امنیتی او از طریق رسانه‌ها از تصمیمات او مطلع شدند. نمونه‌های زیادی را در این رابطه می‌توان مثال زد؛ از جمله موافقت با ملاقات با رهبر کره شمالی، اعلام تعلیق مانورهای نظامی آمریکا و کره جنوبی، اعلام خروج از سوریه و بسیاری تصمیمات دیگر که او از طریق توییت اعلام می‌کند.

جایگزین بولتون می‌تواند نشانه‌ای در مورد سیاست پیش‌رو باشد. گزینه‌ای تاکنون مطرح یا گمانه‌زنی می‌شود؟

با توجه به آنچه گفتم، روشن است که سیاست خارجی ترامپ بیش از پیش شخصی شده است و بولتون از طریق تلاش برای تخریب شورای امنیت ملی آمریکا اتفاقا به روند شخصی‌ترشدن سیاست خارجی ترامپ کمک کرد. او با تلاش برای کاستن از شمار جلسات شورا و نیز کم‌کردن شمار شرکت‌کنندگان در این جلسات اندک و... کوشید خود را جایگزین این شورا کند و البته این چیزی بود که با میل ترامپ به شخصی‌سازی روند تصمیم‌گیری در سیاست خارجی همسو بود، بنابراین بسیار بعید است که جایگزین بولتون بتواند نقشی بیش از نقش سه سلف خود؛ یعنی فلین، مک‌مستر و بولتون در شکل‌دادن به سیاست خارجی آمریکا ایفا کند. در شرایطی که پمپئو بیشتر همسو با ترامپ و مطیع اوست، حذف بولتون درواقع به معنی حذف آخرین بندها از دست‌وپای ترامپ و بازشدن میدان برای جولان غرایض متناقض اوست. به قول مارتین ایندیک که دیروز به نیویورک‌تایمز گفت؛ از این پس ترامپ خود مشاور امنیت ملی خود خواهد بود. اگرچه روند حذف نهادهای مسئول سیاست خارجی مانند وزارت خارجه از روند تصمیم‌گیری از قبل شروع شده بود، فکر می‌کنم با حذف بولتون این روند تقویت می‌شود.

چیزی تا برگزاری مجمع سالانه سازمان ملل نمانده، آیا ترامپ خواسته با این اقدام نشانه یا پیامی به ایران بفرستد؟ با توجه به اینکه آقای ظریف چندین ماه در مورد تیم «بی» صحبت می‌کنند؟

فکر نمی‌کنم این تحول ربط خاصی به ایران داشته باشد. بولتون تقریبا در همه حوزه‌ها، از جمله کار با پوتین، با ترامپ اختلاف‌نظر داشت. البته نکته مثبت این تحول برای ما این است که یک دشمن سرسخت ما که با منافقین و دیگر مخالفان رابطه داشت دیگر در کاخ سفید نخواهد بود.

احتمال ملاقات روحانی و ترامپ در مجمع عمومی، موضوع گمانه‌زنی افکار عمومی است. شما پیش‌تر در مصاحبه‌ها و یادداشت‌ها روی خوشی به این ملاقات احتمالی نشان ندادید، اکنون چطور؟ فضا تغییری کرده؟

امکان ملاقات روحانی با ترامپ کمتر تحت‌تأثیر روابط دو کشور و تحولاتی از این قبیل و بیشتر موکول به اجماع در داخل ایران از یک‌سو و آمادگی آمریکا برای توجه به خواست‌های ایران در مورد بازگشت به برجام و تعلیق یا تعدیل تحریم‌ها از سوی دیگر است. مادامی که اجماعی در داخل کشور ما برای انجام مذاکره با آمریکا وجود ندارد، هرگز ملاقات یا مذاکره‌ای با آمریکا صورت نخواهد گرفت و مهم نیست که چه کسی در کاخ سفید هست یا نیست. درواقع سؤال باید این باشد که آیا حذف بولتون تأثیری در شکل‌گیری اجماع در داخل ایران برای مذاکره خواهد داشت یا خیر. حذف بولتون باید امری را که تقریبا از ابتدا مسلم بود و من هم بارها بر آن تأکید کرده بودم؛ یعنی محوریت ترامپ در تصمیم‌گیری‌ها برای همه در ایران ثابت کرده باشد. به‌علاوه، عدم حضور یک افراطی در کاخ سفید ممکن است تأثیراتی در نحوه نگرش به موضوع در داخل ایران به‌جا بگذارد.

اگر ملاقات سران در برنامه نباشد، پیشنهاد شما به‌عنوان دیپلمات، برای استفاده بهتر از فرصت مجمع عمومی چیست؟

مجمع عمومی به یک روتین تبدیل شده؛ یک سخنرانی در مجمع، چند مصاحبه، چند صبحانه، چند ملاقات گروهی و دوجانبه و مانند اینها و تکرار مواضع همیشگی و اینها البته از نظر دیپلماسی عمومی خوب است، اما امکان گشودن راه‌بندان‌های دیپلماتیک را نمی‌دهد؛ یعنی مادامی که بنا بر کار دیپلماتیک با طرف آمریکایی نیست، مشکل می‌توان انتظار تأثیر عمده‌ای از این اقدامات داشت؛ خاصه آنکه ظاهرا گردوخاک ابتکار فرانسوی نیز فرونشسته است.

اگر ملاقات انجام نشود، ایران هم در برجام در حال کاهش تعهدات هسته‌ای است، آن‌گونه که ممکن است اروپایی‌ها را هم در پروسه همراهی از دست بدهد. آیا ما به شرایط سختی که سال‌های پیش گذرانده بودیم و راه‌حلش را در توافق دیدیم برنمی‌گردیم؟

بعید نیست به همان شرایط برگردیم. واقعیت این است که ما اکنون با یک شرایط پارادوکسیکال مواجه هستیم: کاهش تعهدات برجامی ما را به سمت خروج کامل از برجام می‌برد و در این صورت به اعضای کنونی برجام امکان می‌دهد تا برای اعاده قطع‌نامه‌های پیشین شورای امنیت از طریق فعال‌کردن مکانیسم مندرج در بندهای ۱۱ و ۱۲ قطع‌نامه ۲۲۳۱ اقدام کنند. درمقابل اگر روند کاهش تعهدات ذیل برجام را متوقف کنیم، تنها اهرم فشار خود برای واداشتن اروپاییان به اجرای تعهداتشان ذیل برجام و اعمال فشار بر آمریکا را از دست خواهیم داد. نقطه شروع برای مواجهه جدی با این شرایط این است که دریابیم اروپا در این معادله کاره‌ای نیست.

واکنش‌های رؤسای دیپلماسی آمریکا و ایران به برکناری مشاور ترامپ

«فشار حداکثری» در دنیای بدون بولتون

روح‌اله نخعی: با دشمنی‌های قدیمی و آشکار بولتون با ایران، از دید بسیاری انتصاب جان بولتون در سال ۲۰۱۸ به سمت مشاور امنیت ملی رئیس‌جمهور آمریکا، به معنای جدی‌شدن احتمال استفاده از گزینه‌های خصمانه و نظامی از سوی دونالد ترامپ در قبال ایران بود. اما حالا بولتون به دستور رئیس‌جمهور از دولت خارج شده است. تأکید ترامپ بر «مخالفت شدید» با ایده‌های بولتون باعث شده است از دید بسیاری، این اتفاق در راستای پرونده ایران، معنادار توصیف شود. تلاش‌های رئیس‌جمهور فرانسه، برای کاهش تنش بین ایران و آمریکا و مطرح‌شدن گزینه گفت‌وگوی مستقیم گزارش‌ها از تمایل شخص ترامپ به آن، از دید بسیاری، از جمله دلایل اختلاف «شدید» بین ترامپ و بولتون بوده است.

پمپئو و منوچین: به فشار حداکثری پایبندیم

وزیر خزانه‌داری آمریکا در اولین واکنش به خبر برکناری بولتون، گفت این برکناری تأثیری روی کمپین فشار حداکثری این کشور علیه جمهوری اسلامی ایران نخواهد گذاشت. ایسنا گزارش داد استیو منوچین، وزیر خزانه‌داری آمریکا، روز سه‌شنبه نشست خبری مشترکی با مایک پمپئو، وزیر امور خارجه این کشور، برگزار کرد. در این نشست، منوچین در پاسخ به خبرنگاری که درباره تأثیر برکناری بولتون بر سیاست‌های آمریکا علیه ایران سؤال کرد، گفت: «من، وزیر امور خارجه و رئیس‌جمهور به اعمال کمپین فشار حداکثری علیه ایران پایبندیم.» پمپئو نیز در همین نشست تأکید کرد با رفتن بولتون سیاست کاخ سفید عوض نمی‌شود. وزیر خارجه آمریکا تأکید کرد رئیس‌جمهور سیاست‌ها را تعیین می‌کند.

شاید به عنوان تأکیدی بر چرخیدن در بر پاشنه سابق، وزیر خزانه‌داری آمریکا به عنوان متولی تحریم‌ها، تحریم‌های جدیدی علیه سپاه در کنار چند گروه دیگر اعلام کرد که منوچین همه «گروه‌های تروریستی» خواند. به گزارش ایرنا، منوچین در این نشست خبری اعلام کرد ۱۵ نفر از سران، افراد و نهادهای مرتبط با نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، حماس، القاعده و داعش به فهرست تحریم‌های موسوم به مقابله با تروریسم افزوده شده‌اند. پمپئو نیز گفت که ۱۲ نفر از سران گروه‌هایی که از نظر واشنگتن تروریستی هستند، به فهرست تحریم‌های آمریکا اضافه شده‌اند.

اما پمپئو بار دیگر دیدار بدون پیش‌شرط میان رؤسای‌جمهوری ایران و آمریکا را در مجمع عمومی سازمان ملل ممکن خواند. به گزارش ایسنا، وزیر خارجه آمریکا گفت ترامپ می‌تواند بدون هیچ‌گونه پیش‌شرطی با روحانی، در نشست آتی مجمع عمومی سازمان ملل دیدار کند. حرف‌های پمپئو در این‌باره، تکرار حرف‌های شخص ترامپ است. هر چند مقامات ایران مذاکره در شرایط تحریم و فشار را مذاکره «بدون پیش‌شرط» نمی‌دانند.

ظریف: فشار حداکثری هم باید برود

از سوی دیگر، محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران، دو موضع‌گیری دیپلماتیک در این‌باره داشته است. سیدعباس موسوی، سخنگوی وزارت امور خارجه، بامداد چهارشنبه در پیامی توییتری نوشت: «دکتر ظریف در پاسخ به درخواست یک خبرنگار آمریکایی که خواستار اظهار نظر درباره اخراج جان بولتون شده بود، گفت: «ما درباره امور داخلی ایالات متحده اظهارنظری نمی‌کنیم».

ظریف بعد از این خودداری از موضع‌گیری صریح در قبال اخراج بولتون، در توییتر به موضع‌گیری درباره آمریکای بعد از بولتون پرداخت و حملات خود به «تیم بی» را ادامه داد: «در حالی که جهان - به‌استثنای سه یا (حتی) دو همدست هراسان - می‌خواست از اخراج کارگزار سرسپرده تبهکاران گروه «بی» در کاخ سفید نفس راحتی بکشد، پمپئو و منوچین تشدید تروریسم اقتصادی علیه ایران را اعلام کردند. عطش جنگ - فشار حداکثری - هم باید همراه با سردسته جنگ‌طلبان برود». ظریف همچنین در توییت دیگری که به مناسبت سالگرد ۱۱ سپتامبر (دیروز) منتشر شد، نوشت: «جنگیدن تا آخرین سرباز آمریکایی! همان تیم «بی» که اولا بیشترین تعداد از تروریست‌های ۱۱ سپتامبر را تأمین کرد و ثانیا ایالات متحده را به باتلاق‌های افغانستان و عراق سوق داد، اکنون از طریق تروریسم اقتصادی برای جنگ با ایرانیانی نقشه می‌کشد که وقتی ساختمان مرکز تجارت جهانی در آتش می‌سوخت، به احترام آن، شمع روشن کردند. تعجبی ندارد که ۱۱ سپتامبر هنوز برای پمپئو کابوس است».

عبارت «جنگیدن تا آخرین سرباز آمریکایی» را ظریف پیش‌تر در توصیف رویکرد بنیامین نتانیاهو به کار برده بود. بولتون، بنیامین نتانیاهو، بن‌سلمان و بن‌زاید اعضای گروهی بودند که وزیر خارجه ایران لقب «تیم بی» را به آنها داده و برنامه آنها را جنگ‌افروزی در منطقه خوانده بود. بعد از تغییر رویکرد امارات متحده عربی در قبال ایران که به معنای کناره‌گیری خلیفه بن‌زاید آل‌نهیان از این تیم تعبیر شده، بولتون دومین بازیکن این تیم است که از بازی بیرون می‌رود. رقابت نزدیک بین نتانیاهو و رقبایش در ائتلاف سفیدوآبی در نظرسنجی‌های انتخابات هفته آینده پارلمان اسرائیل نیز باعث شده است برخی از احتمال حذف نزدیک نتانیاهو از صحنه بگویند.

کوتاه دیپلماسی

روحانی در تماس تلفنی دوباره با مکرون:

در شرایط تحریم مذاکره با آمریکا معنا ندارد

● حسن روحانی، رئیس‌جمهور ایران عصر چهارشنبه در تماس تلفنی با امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه گفت: «در صورتی که توافقات با اروپا نهایی شود، آماده‌ایم به تعهدات برجامی برگردیم و جلسه ایران و ۵+۱ نیز تنها زمانی امکان‌پذیر است که تحریم‌ها برداشته شود». روحانی تأکید کرد از دیدگاه دولت، مجلس و مردم ایران در شرایطی که تحریم‌ها باقی باشد، مذاکره با آمریکا معنا و مفهومی ندارد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری، رئیس‌جمهور با تشکر از تلاش‌های رئیس‌جمهوری فرانسه، به گام سوم ایران برای کاهش تعهدات برجامی اشاره و تأکید کرد: «گام سوم ایران تحت نظر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است و در عین حال قابلیت بازگشت‌پذیری دارد». روحانی همچنین استحکام برجام و امنیت در آبراه‌های جهان از جمله خلیج فارس و دریای عمان را دو هدف عمده برشمرد و این را به نفع جهان، اتحادیه اروپا و حتی آمریکا دانست. رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه برجام فرصتی بزرگ برای همگان بود تا در اقتصاد رو به توسعه ایران مشارکت و سرمایه‌گذاری کنند، گفت: «برای اتحادیه اروپا و به‌ویژه فرانسه ضروری است که نقش خود را برای حفظ برجام به‌خوبی ایفا کنند». رئیس‌جمهور فرانسه نیز در این تماس تلفنی با تشریح اقدامات و مذاکرات فشرده کشورش با مقام‌های آمریکایی درباره بسته جدید پیشنهادی توافقات گفت: «فرانسه به تلاش‌هایش برای اجرای مفاد برجام و رسیدن به تفاهم ادامه می‌دهد». امانوئل مکرون در این گفت‌وگوی تلفنی، اقدامات و برنامه‌های آتی کشورش را برای تداوم مذاکرات و رسیدن به تفاهم تشریح کرد. رؤسای جمهوری دو کشور همچنین توافق کردند که به رایزنی‌های خود ادامه دهند.

غریب‌آبادی: کاهش تعهدات برجامی را با جدیت دنبال می‌کنیم

● **ایرنا:** سفیر و نماینده دائم ایران نزد سازمان‌های بین‌المللی مستقر در وین، اقدامات اخیر آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه برجام را به شدت مورد انتقاد قرار داد و گفت: «ایران تحت تأثیر این فضاسازی‌ها قرار نمی‌گیرد و کاهش تعهدات برجامی در هر ۵۰ روز را با جدیت دنبال می‌کند». کاظم غریب‌آبادی این مطلب را روز چهارشنبه در اجلاس شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مطرح کرد. وی ضمن فراخواندن همه طرف‌ها به انجام تعهدات خود ذیل برجام، افزود: «جمهوری اسلامی آمادگی دارد تا به گفت‌وگو با طرف‌های باقی‌مانده در برجام در تمامی سطوح ادامه داده و متناسب با اجرای تعهدات آنها، مجددا به اجرای کامل برجام بازگردد».

بیانیه کمیته چهارجانبه عربی علیه ایران

● **ایسنا:** کمیته چهارجانبه وزیران خارجه عربستان، امارات، بحرین و مصر سیاست‌های ایران در منطقه را محکوم کرد. کمیته چهارجانبه وزیران عرب که همان کشورهای تحریم‌کننده قطر هستند، پس از برگزاری دوازدهمین نشست خود در قاهره بیانیه‌ای منتشر کردند و در آن به طرح دوباره ادعاهایی علیه ایران و دبیرکل حزب‌الله لبنان پرداختند. به نوشته روزنامه خلیج‌تایمز، این کشورها در بیانیه خود با ادعای پشتیبانی ایران از حوثی‌ها، ادامه این حمایت‌ها را محکوم و بر اهمیت مقابله با ایران در منطقه تأکید کردند. این کمیته همچنین در بیانیه خود اقدامات عربستان و بحرین را در برابر ایران در راستای «محافظت از امنیت و ثبات کشورهای خود» خوانده است. این چهار کشور علاوه بر این، سخنرانی دبیر کل حزب‌الله در روز عاشورا را محکوم کردند.

اولیانوف:

آمریکا به سیاست قبلی برگردد وضعیت یک شبه عادی می‌شود

● **ایلنا:** میخاییل اولیانوف نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی در توییتر خود نوشت: «ایالات متحده نگران کاهش تعهدات برجامی ایران است. اما نمی‌تواند متوجه شود که تمام مشکلات ناشی از تحریم نفت توسط ایالات متحده در ماه می ایجاد شده است. اگر ایالات متحده به سیاست قبلی مانند آنچه ماه آوریل اجرا می‌شد برگردد، وضعیت ظرف یک شب عادی می‌شود».

ابراز همدردی سفیر ایران در پی حادثه مراسم عاشورا در کربلا

● **ایسنا:** ایرج مسجدی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در عراق در پیامی ضمن تسلیت به مناسبت جان‌باختن عده‌ای از زائران اباعبدالله الحسین(ع) در روز عاشورای حسینی(ع) در کربلا این حادثه را به دولت و ملت عراق تسلیت گفت و ضمن ابراز همدردی با خانواده این عزیزان، از خداوند متعال برای آنان علو درجات و برای مجروحان شفای عاجل مسئلت کرد. بر اساس این گزارش، در این حادثه چهار زائر ایرانی نیز مجروح شده‌اند که یک نفر آنها به صورت سرپایی درمان شده و از بیمارستان مرخص شده است. پیش‌بینی می‌شود سه نفر دیگر نیز فردا از بیمارستان مرخص شوند.

رویداد

در پی احضار به وزارت خارجه بریتانیا

بعیدی‌نژاد: نفت آدریان‌دریا فروخته شده

● **شرق:** بعد از احضار به وزارت خارجه بریتانیا، سفیر ایران در لندن تأکید کرد: نفت‌کش آدریان‌دریا، نفت خود را در دریا به یک شرکت خصوصی فروخته و هیچ تعهدی را نقض نکرده است. به گزارش ایسنا، حمید بعیدی‌نژاد در حساب توییتری خود با اشاره به دیدارش با وزیر خارجه انگلیس نوشت: «در جلسه امروز با وزیر خارجه انگلیس، تأکید گردید که اقدام مقامات انگلیس علیه نفت‌کش حامل نفت ایران خلاف حقوق بین‌الملل بود. تحریم‌های اتحادیه اروپا قابل تعمیم به کشورهای ثالث نیست. علی‌رغم تهدیدات بی‌شمار آمریکا، نفت‌کش نفت خود را در دریا به یک شرکت خصوصی فروخت و تعهدی را هم نقض نکرده است».

وزارت امور خارجه بریتانیا سه‌شنبه سفیر ایران را در ادامه حاشیه‌ها و گمانه‌زنی‌ها درباره ابرنفت‌کش حامل نفت ایران که مدعی شده بودند نفت این کشتی به سوریه تحویل شده، احضار کرده بود. ایسنا به نقل از یورونیوز می‌نویسد وزارت خارجه بریتانیا، بعیدی‌نژاد را به منظور محکوم‌کردن اقدام ایران درخصوص «ارسال محموله کشتی به سوریه» احضار کرده است. دومینیک راب، وزیر امور خارجه بریتانیا در بیانیه‌ای ادعا کرد: «ایران نشان داده که به ضمانت خودش درخصوص «آدریان‌دریا ۱» بی‌اعتناست. فروختن نفت به بشار اسد، نشانگر الگوی رفتاری ایران درخصوص برهم‌زدن امنیت منطقه است». انگلیس قرار است این موضوع را در سازمان ملل مطرح کند.

ایران هیچ موضع رسمی‌ای درباره مقصد آدریان‌دریا و خریدار نفت آن نگرفته است. سیدعباس موسوی، سخنگوی وزارت خارجه یک‌شنبه بدون اشاره به نام هیچ کشوری، تنها گفت «این کشتی در یکی از سواحل مدیترانه پهلو گرفته».
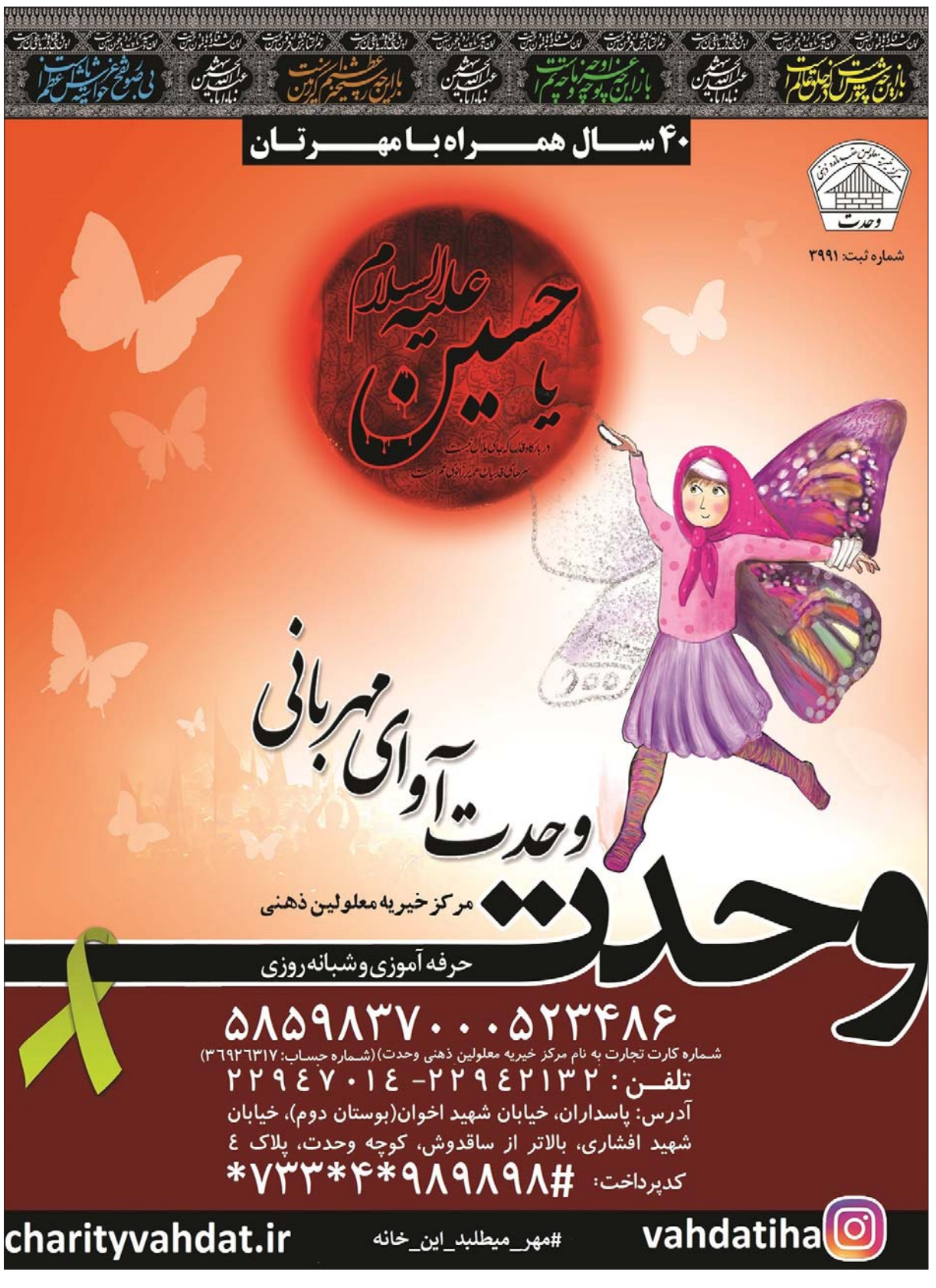
پس از ادعای برخی رسانه‌ها درباره تحویل نفت آدریان‌دریا به سوریه، برخی مقامات بریتانیایی و آمریکایی ایران را متهم کردند که درباره عدم انتقال این نفت به سوریه بریتانیا را فریب داده است. وزارت خارجه ایران بعد از رفع توقیف آدریان‌دریا نامه ارسالی به بریتانیا در این باره را منتشر کرد که در آن نام «سوریه» ذکر نشده بود. در این نامه آمده بود مقصد کشتی «نهاد تحت تحریم اتحادیه اروپا» نیست و تأکید شده بود که در هر صورت «تحریم‌های اتحادیه اروپا نمی‌تواند بر کشورهای ثالث اعمال شود».